

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knalova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvezor župnem ali medelje in praznike.

Inserati veljajo: petrostopna peti vrsti za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnosti naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Ponavzemanje številka velja 10 vinar'ev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnice se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto	K 25—	za Nemčijo:	celo leto	K 28—
celo leto	12—	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	celo leto	650
pol leta	6—	6—	celo leto	230	celo leto K 30—
četr leta	550				
na mesec	190				

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakom.

Upravnosti: Knalova ulica št. 5 (spodaj), dvorišče levo, telefon št. 85.

Volitev v trgovsko in obrtniško zbornico za Kranjsko.

Kandidatje narodnonapredne stranke so:

Za srednjo trgovino

(rdeče glasovnice):

Mitar Rohrmann, trgovec in posestnik, Ljubljana,
Miks Urbanc, trgovec in posestnik, Ljubljana,
JFsp Perdan, trgovec in posestnik, Ljubljana.

Za malo trgovino

(modre glasovnice):

Ivan Korenčan, trgovec v Ljubljani,
Ivan Kostevo, trgovec v Ljubljani,
Josip Kraigher, trgovec v Postojni.

Za veliko obrt

(rumene glasovnice):

Ivan Bonač, tovarnar in posestnik, Ljubljana.

Za srednjo obrt

(bele glasovnice):

Ivan Rakovec, tovarnar in posestnik v Kranju,
Ivan Schrey, pekar in posestnik v Ljubljani,
Fran Ksaver Stare, sobni slikar in posestnik v Ljubljani,
Sodna ulica.

Lavoslav Bučar, gostilničar in posestnik, Kostanjevica.

Za malo obrt

(zelene glasovnice):

Engelbert Franchetti, brivski mojster v Ljubljani.

Opozarjam, da morajo ženske volilke v eni ali drugi volilni kategoriji, ki nimajo po obrtnem redu postavljenega upravitelja — kar je redek slučaj — same podpisati glasovnico, poleg njih pa tudi kak moški pooblaščenec, ki mora svojemu podpisu dostaviti: pooblaščenec. Tak pooblaščenec more samo za eno volilko podpisati.

Trgovci in obrtniki, spominjajte se, da so vas klerikalci hotel uničiti s konsumnimi društvami in da je vam edino napredna stranka stala v tem težkem boju ob strani, zavedajte se, da so klerikalci osredotočili vse svoje težnje na to, da ugonobe krepak in svoboden trgovski in obrtni stan, ter volite kot en mož kandidat ki jih vam priporoča narodno-napredna stranka.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1912.

Za volilni odbor:

Dr. Ivan Tavčar. Dr. Fran Novak
deželni poslanec.

LISTEK.

Bienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulver.

Prva knjiga.

(Dalej.)

XII.

Cudoviti doživljaji Gautierja de Montrealca.

Tistega večera, ko so zasijale prve zvezde nad mestom, se je Gautier de Montreal vrnil sam v svoje stanovanje, v samostan, ki je bil takrat združen s cerkvijo Santa Maria del Priorata (samostan in cerkev sta bila last hospitalitov) in se je ustavil sredi med razvalinami, obdajajočimi njegovo pot. Dasi je bil malo znan s klasičnimi spomini in njih zvezami s tem krajem, vendar se ni mogel ubraniti vtisku, ki so ga nanj napravljali naokrog ležeče priče pretekle slave, podobne neizmernemu okostenjaku mrtvega velikana.

Oziral se je po stebrih, ki so bili brez vrha, po razpadajočih zidovih, na katere so zvezde lile svoj sijaj, po utrdbah Frangipanijev in njih strelnih odpričnih, skritih za gostim zelenjem, ki je rastlo sredi med templji

in palačami iz starih časov in kjer je narava triumfirala nad umetnostjo.

»Zdaj,« si je mislil, »bi knjigozrci pri pogledu na te fantastične in sanjave spomenike preteklih časov prešnili navdušenje. V meni zbujojo ti spomeniki visokoletče častihlepnosti in kraljevskega sijaja samo slike iz bodočnosti. Rim s svojim diamonom sedmih griečev postane lahko zopet to, kar je bil prej, plačilo za najkrepkejšo roko v najpomognutnejšega vojaka, poživljen ne po svojih lastnih izpridenih sinovih, nego po mešani krvi novega rodu. Težko, da je pankert Viljem utrije Angleže tako lahko premagal, kakor bo blagorodni Gautier te nemožate Rimljane. A katero zavojenje je slavnje — zavojenje barbarskega otoka ali stolnega mesta vsega sveta? Od generala do župana je korak majhen, še manjši je korak od župana do kralja.«

Preudarjajoč tako o smelem, a ne samo v sanjah mogočen cilju svoje častihlepnosti, je zaslišal iz visoke travne lahkine in hitre korake in uzrl visoko žensko, ki je z griča, kjer je takrat bilo več samostanov, šla nizol proti vročožu Aventina. Opirala se je ob dolgo palico, a šla je tako strumno, da bi se bil vsakdo začudil, zagledavši pri svitu zvezd obraz priletnje ženske — neprijazen, ponosen obraz, odvetel in nagubančen, a ne brez neke pravilnosti v potezah.

»Usmiljena devica! je zakljal Montreal in je odskočil, ko je zagnedla to obraz. »Je li mogoče! Ona je — Nina!«

Skočil je naprej in se postavil pred zensko. Ko ga je ta zagledala, se je ravno tako začudila, četudi se ga ni tako ustrašila.

»Leta sem te iskal,« je rekel vitez. »Leta, dolga leta! Tvoja vest ti bo povedala, zakaj sem te iskal.«

»Moja vest, ti mož krvil!« je začakala ženska, drhteče jeze ali strahu.

»Kaj, ti se upaš o vesti govoriti? Ti, skrunilec — razbojnič — morilec po poklicu? Ti, sramota vsega viteškega stanu? Ti, ki nosiš križ čistosti in miru na svojih prsih, ti hočeš o vesti govoriti? Hinavec — ti — ?«

»Žena — žena!« je rekel Montreal in skoro trepetal vsled ljute strastvenosti te slabotne ženske.

»Grešil sem proti tebi in proti tvojim ljudem! A spomni se tudi vsega, kar me opravičuje! Zgodnjih ljubezen — usodepolne ovire — prehitra obljuba — nepremagljiva izkušnjava. Morda — je nadaljeval s posnješnjim glasom — »morda imam moč popraviti svoje grehe in doseči z zelenzo roko od naslednika sv. Petra, imajočega moč zvezati in odvezati ...«

»Krivoprisečnik, zavrhene!« ga je prekinila ženska. Kaj misli, da bo odveto izsilil ali da moreš popraviti, kar si storil, popraviti uničenje

Skupna armada je tem krogom nedotakljiva garancija enotnosti monarhije in odkar je izgovoril cesar v historičnem chlopskem armadnem povetu odločno besedo o nedotakljivosti avstr.-ogr. vojske, se je zelo, da je postavljena skala, katera bo neusmiljeno odbijala dualizem v armadi.

Politične homatije na Ogrskem pa so kmalu na to globoko posegle v armadno vprašanje. Na podlagi takovih programov deveterih je prevzela ogrska koalicija (Kossuth-Weckerle) vladu. V tem paktu je cesar izrecno odobril tudi razne vojaške zahteve neodvisnikov, polkovnemu jeziku je bila priznana večja veljavljena, obljužljene so bile koncesije glede emblemov in grbov, ugodeno je bilo nekaterim mažarskim zahtevam glede novega vojn. kaz. procesa, vojaški učilišči, namestitev oficirjev. Ustrezeno je bilo torej mažarskim aspiracijam v takem obsegu, da so mogli mažarski politiki s ponosom govoriti o »ogrski vojski« kot delu skupne armade. Koalicija se pogodbila, ki jo je bila s krono sklenila in držala v Vladar je bil svojih določnosti odvezan. Toda program deveterih je ostal kot trajno oružje v ogrskem političnem arzenalu in je stopal vedno v ospredje, kadar je bila vojna uprava prisiljena traktati na budimpeštanska parlamentarna vrata.

Nagodbena zakona (avstrijski in ogrski) iz l. 1867 priznavata, da pripada armadna uprava izključno in neomejeno kompetenčni cesarjevi. Glede vojaškega zakona pa je sprejet avtonomistični princip za važno omemljivo, da mora brambni ustroj (Wehrverfassung) temeljiti na zakonih, ki so v obeh državah enaki, identični.

Brambeni zakon, ki določa brambni ustroj skupne armade, vsebuje predvsem določbe glede vojaške dolnosti in načina, kako jo je opraviti, (prezenčna služba, orožne vaje, rezervna, nadomestna rezerva itd.) ter predpisuje tudi tkzv. rekrutni kontingen, t. j. število rekrutov, ki služi v vsakoletno spopolnjevanje armadnega stanja.

Sedaj veljavni brambni zakon je iz leta 1889, temelji na principu triletne prezenčne službe ter določa rekrutni kontingen 103.100 mož. Stremljenje po zvišanju kontingenta in pa spremembi brambnega ustroja v smislu uvedbe dveletne prezenčne službe je po dolgih pogajanjih, težkoč in sporih končno rodilo predlogo o novem brambnem zakonu, ki

je bila predložena ogrskemu in avstrijskemu parlamentu. Istočasno se je vojna uprava končno odločila tudi za reformo stolnega vojn. kaz. procesa ter izdelala tozadne načrte. Ta dva zakonska predloga, se tvorita predvsem predmet »brambne reforme«.

Zaenčo ž njo pa so zopet oživele stare mažarske zahteve; po dolgem boju je bil izdelan »minimalni program«, ki vsebuje točke deloma pozitivnega deloma negativnega značaja. Ogrski politiki zahtevajo 1. primerno označbo ogrskih polkov kot samostojnega dela skupne armade in sicer na ta način, da se uvedejo za te regimente ogrski emblemi in grbi; 2. tako tekstacijo § 3. bramb. zak., katero bi odgovarjala ogrskim državnopravnim nazorom o samostojnosti teh držav; perhorecirajo zlasti, da bi naj bila Bosna in Hercegovina imenovana, kakor kak poseben del skupne monarhije; 3. hočejo, da fungirajo pri naborih na Ogrskem le častniki, ki so ogrski državljanji; 4. odklanjajo določbo, da bi bil ogrski hovred — minister dolžan priznavati v gotovih zadavah skupnega vojnega ministra kot svojega predpostavljenega ter perhorecirajo § 80, predlage o vojaškem kaz. procesu, ki govori o službenem jeziku. Končno si hočejo 6. pridobiti dalekosežni politični vpliv z določbo, da sme cesar klicati nadomestno rezervo le takrat v službovanje, če je rekrutni kontingen za dotedno leto že votiran.

Dunajski krogi odklanjajo večino teh ogrskih zahtev ter bi bili le glede točke 1. in 2. pripravljeni k razdaljnemu pogajanju. Grof Khuen se je v tem svojih pogajanjih prepričal, da se ne bo mogel zmagovalno kmititi v Budimpešto; pravilo, da je njegove slave konec.

Odgodenje štajerskega deželnega zbora.

V Celju, 6. februarja.

V informacijo svojih bralecov hočemo navesti glasove, kakor jih je bilo doslej slišati o odgodjenju dež. zboru iz taborov strank, ki so na dejavnosti štaj. deželnega več ali manj interesirane.

Slovenski klerikali. O zadnjih fazah pogajanj v Gradcu poroča »Straža«: »Večina zahteva, da se ji pustijo glede zvišanja deželnih dohodkov popolnoma proste roke in da

lahko brene noge starcev in slabotnevezev.«

»Čarovnica!« je zakričal Montreal in se v neizmernosti svoje hipnotne besnosti vzvratil v vsi svoji veličini. »Čarovnica, prekoračila si menjevi v katerih ti je moja prizanesljivost pustila se gibati uvažajoč kdo da si. Skoro sem pozabil, da si lastiš mojo vlogo — jaz sem obtožitelj! Ženska! Deček — ne trepetaj — no laži — ne govorji dvoumno — ti si ga ukradla!«

»Da, jaz sem to storila! Ti si me učil krasti — — —

»Vrni mi ga,« jo je prekinil Montreal in ljuto udaril z nego ob tla, da se so zdrobili skrilci in marmorni ostanki, na katerih je stal.

pridejo najvažnejše slovenske zahteve šele po proračunu na dnevni red. Za Wastianovo skupino ne prevzame večina nobenih garancij in jih tudi ne da. Samoumevno je, da slovenski zastopniki niso mogli sprejeti pogojev nemške večine, ker jim ne nudijo nobene garancije za izpolnitve njihovih zahtev. Večina si še danes ni na jasnen, ako naj se finančno sanirajo, zahteva pa vključ temu, da bi se morali Slovenci že vnaprej vezavati, da bodo vse trpeli, kar bodo Nemci v tem oziru storili. To je zahteva, ki kaže, da večina noče resno zasedanja. Slovenskim zastopnikom že tudi da danes ni mogla večina odgovoriti, kaj misli z učiteljskimi plačami. Za resnost pogajanj je končno značilno, da deželni odbor (!) še danes ni predložil formulacijo predlogov, ki vsebujejo slovenske zahteve. — Kakor slišimo, se nameravajo klerikalni poslanci obrniti še s posebnim manifestom na volilstvo.

Nemški nacionalci. Načelstvo nemškonacionalne zveze v štajerskem deželnem zboru je priobčilo v graških dnevnih sledilečih komunikacijah teževitvena prizadevanja za delazmožnost štajerskega deželnega zabora so se izjalovila. Slovensko klerikalno obstrukcijo ovira prej ko slej delovanje deželnega zabora. Najnajnejsje gospodarske in kulturne zadave morajo ostati nerešene, ker je mala stranka v dež. zboru z nasilno in zahrbno politiko preprečila tudi najbolje mišljene poskuse za delazmožnost štaj. dež. zabora. Nemškonacionalna zveza si je bila v svetih naloge, da ne sme ničesar opustiti, kar bi moglo dovesti k nreditvi deželnih finančnih, k izvršitvi mnogih vsled obstrukcije zaostalih del na kulturnem in gospodarskem polju. Posebej se je še spominjala obupnega položaja, v katerem se nahaja učiteljstvo, izpolnjujoče tako vestno svoje dolžnosti. Zato je sklenila že davno, da umakne svoj predlog glede šolskega nadzorstva, ki je služil slovenskim klerikalcem za povod obstrukcije. S tem bi bil namen obstrukcije dosežen in nemškonacionalna večina je pokazala dobro voljo za delovanje deželnega zabora. Slovenskoklerikalna obstrukcija pa se s tem ni zadovoljila temveč je hotela doseči še večje koncesije in z njimi prodati svojo obstrukcijo. Dasiravno bi bilo povesta dovolj, da bi večina ustavila vsaka pogajanja z manjšino, je vendar pogajanja z ozirom na interes dežele in njenega nemškega prebivalstva pogajanja nadaljevala in se odločila v preporavnju šolskega nadzorstva za take koncesije, kakor so bile mogoče brez bistvenega oškodovanja nemškonapredne stvari. Izjavila je tudi odkrito in lojalno, da bo obravnavala gospodarske zahteve in potrebe slovenskega prebivalstva stvarno in nepričrsko in jih vpoštela v deželnem proračunu, kolikor so zrele za izvršitev in kolikor to deželna sredstva dopuščajo. Samoobsebi umeven predpogoj za vsak ugoden rezultat deželnozbornega zasedanja pa je moral biti zboljšanje deželnih finančnih. In Slovenci so se izjavili v zadnji minutri proti ojačenju deželnih finančnih, oziroma so zahtevali, da bodo o tem vprašanju odločevali oni, ki so zahtevali izpolnitve vseh vrste zahtev, za katere bi trebalo veliko denarja. S tem je jasno dokazano, da so slovenski obstrukcionisti porabili pogajanja le zato, da so imeli vladu in deželnozbornsko večino na frivolen način za norco, da jim je manjkala sploh dobra volja in posoten namen za delo v deželnem zboru. Slovenci so morali od prvega hiha pogajanj vedeti, da je temeljni pogoj rednega dela v deželnem zboru

ureditev deželnih finančnih in da nikar ne gre delati dolgov naprej, ki bi morali dovesti do finančnega poloma dežele. Nemškonacionalna sveza injavila torej, da neslo je obstrukcijonisti krivo, ako ni došlo do delazmožnosti deželnega zabora, ako je izostalo mnogo vaših deželnih investicij, ako se bode okraje in občine gospodarsko oviralo in nujno delovanje onemogočilo, ako izetane nujno potrebne regulacije učiteljskih plač. Da se seveda klerikalni Slovenci prav nič ne brigajo za usodo slovenskega učiteljstva, to je pokazal cel tek pogajanj sadnje tedne. Nemškonacionalni prednici lahko torej mirno gledajo v bodočnost, ker so pravno izpolnili svojo dolžnost.

Ustavovorno veleposelstvo je izdalo komunike, v katerem pravi, da so se pogajanja za delazmožnost razbila zategadelj, ker so Slovenci nameravali obstrukturirati proti rednemu pokritju proračuna. To pa smatra veleposelstvo za eno najvažnejših nalog deželnega zabora, kajti oviranje ureditve dež. finančne bo davkoklačevalec le še bolj obtežil in spokopalo kredit dežele. Veleposelstvo bo zategadelj tudi vprighthodno vsako akcijo za delazmožnost štaj. dež. zabora podpiralo.

Nemški klerikalci. Pantzeve skupine obsoajo slovensko obstrukcijo kot frivolno in odločeno proti njej protestirajo. Obenem naraduje centralno vladu, ki slovenske klerikalne poslance navzlike njihovemu rovanju v najrazličnejših zakonodajnih korporacijah zmira podnira. K temu se pride, da je vladu načelnika tiste stranke, ki je povzročila delazmožnost štaj. dež. zabora, dr. Šusteršič imenovala za glavarja kranjskega dež. zabora. Da se prepreči to nezakonito stanje v deželi, je treba skupnega delovanja vseh Nemcev na to, da se deželni zbor razpusti, ako se ne bi posrečilo poprej Slovencem prisiliti, da obstrukcijo opuste.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja dne 7. februarja 1912.)

(Konec.)

Po prekinjeni seji se je vrnila tajna seja, katere sklepi so sledеči:

Prošnja R. Jakopiča za brezobrestno posojilo v znesku 20.000 K v svrhu izplačanja svojega umetniškega paviljona se odkloni, istotako tudi prošnja prof. M. Voduška za zvišanje letne nagrade za metereologično opazovanja.

Posl. Pogačnik predlaga, da se zviša vpokojenemu okrož. zdravniški Karel Peterlini letna pokojnina na 1200 K, sprejet. Istotako se zviša vpokojenemu okrožemu zdravniku dr. Dušanu Perišiču na letnih 1600 K. Sprejet.

Posl. Žitnik predlaga: Prošnjam deželnih uslužencev, uradnikov, oficijantov, pisarniških pomočnikov in strojepisk za draginjske podpore in trajno odpomoč se ne ugodi. (Sprejet.)

Prošnja bivšega deželnega darcarja N. Peljhana se odstopi s pripombero do deželnemu odboru. — Prošnja upokojenega učitelja Avgusta Adamiča za draginjsko doklado oziroma denarno podporo se odstopi deželnemu odboru. — Prošnja Terezije Črnogar, nőitelja vlove za denarno podporo se odstopi deželnemu odboru v rešitev. — Prošnja Ivana Gantarja, vpokojenega nadučitelja za milostno denarno podporo se odstopi deželnemu odboru v rešitev. — Prošnja Frančiške Golmajer za zvišanje pokojnine se odstopi deželnemu odboru. — Prošnji Pavla Borštniku,

valci pri Boreu so pa dobili tisti večer hudo trganje po ušesih.

Drugo jutro, to je v soboto, se je že na vse zgodaj vlekla druga procesija na Golo. Hodili so čestitati Borecu vsi oni, ki so bili žejni in lažni. Vsak izmed njih je dobil prigrizek in četrtnko vina in da se je mnog, ki mu za čestitnico ni bilo čisto nič, polakomnil prigrizka in tistih vinskih kapelj, se z ozirom na težke čase ni čuditi preveč. Tudi teh čestitateljev je bilo veliko, pravzaprav vsako leto več, zato je hlapec Miha, ki je točil tem žejinim voščilecem, kar na svojo roko butnil v dotični sod škof vode, da ne bi te pjavke, kot je imenoval, popolev prav vsega vina na Golem. Sveda tudi Matičarja ni manjkal med temi betežniki, razloček je bil pri njem samo ta, da je zahteval dvojno porejico, kar je tudi dobil, če je prišel ob takem času k sodu, ko sta bila z Mihi sama.

Proti enajsttim dopoldne je pridrala pod Golo kočija, v katero sta bila vprežena iskra vranca. Iz kočje je stopil Mrkač, zlikan, kot bi ga vzel iz skljatice. Ves je bil črno oblečen in svečan mu je bil pogled. V gumbnici je imel napol razvezetel dišeč cvet rdeče vrtnice, v roki pa močen šopek raznobarbavnih vrtnic in klinčkov.

Bilo je pa še nekaj, kar bi bilo gledalo še bolj zanimalo pri tem

zdejšnjem v pokoju na povisjanje pokojnine se ne ngodil.

Prošnja Friderika Konschegg. upokojene učiteljice za dovolitev polnih prejemkov tudi v pokoju, se odaje deželnemu odboru.

Na predlog poročevalca barona Liechtenberga se dovoli prof. dr. pl. Valenti svišanje remuneracije na 3600 K in vstitev v dež. službi prebithi službenih let v pokojnino. Pri dež. dobrodelnih zavodih v Ljubljani se ustanovi 6. mesto primarija s prejemki 3200 K in aktivitetno dočelo letnih 966 ter 6 kvinkvenj po 200 K.

Prošnja Amalije Baloh, vdove učiteljice za povisjanje pokojnine in vzgojevalnice se odkloni. — Prošnja Ane Hofbauer, vdove deželnega tajnika za zvišanje pokojnine se odkloni. — Prošnji Ignaciju Repštu, pomorčnega uradnika pri vpravljiteljstvu deželnih dočeldelnih zavodov se ugodil in s isto odstopi deželnemu odboru z nalozom, da ta sklep izvrši.

Deželni proračun.

Dež. glavar postavi nato na dnevni red deželni proračun ter pozame kot prvi besedil poročevalec dr. Krek. Pozivljajoč z emfazo, da naj se oglašajo sedaj oni govorniki zakonitih gostilenc in izvajajočih narodno-napredne poslance, da naj svoje trditve sedaj dokažejo. S skrajno demagogijo hoče nato dokazati vpravljateljstvo klerikalne stranke in prinaša v ta namen pred zbornico poetičnega kmeta, kakor se je sam izrazil (menda je mislil kmetia v domišljiji), kako bo ta (seveda ne brez Krekoviča) sodil deželnemu gospodarstvu. Nato pridiga Krek, kako strašno zadovoljen bi bil ta namisleni kmet z deželnim gospodarstvom, kako bi zlasti povzdigoval duhovščino ter videl v deželnem dvoru nekaki »Ljudski dom«. Ta kmet slavi deželni odbor za vzor-može, ki delajo »od zore do mraka, od mraka do dne in žrtvujejo vse svoje delo dobrobitu ljudstva. Seveda tega dela liberalci ne bodo pripoznali. Govorili bodo vedno o naših »ženah« po deželi in o naših kuharicah. To se zdi poslanec dr. Kreku eden najhujših grehov. Nato se spušča govornik v podrobnejše izvajanje o mlekarških zadrugah ter končno pripozna, da hodi po deželi v zadnjem letu napredni duh celo po onih krajih, kjer po njem pred letom niti sluha ni bilo. Tudi muzej, »ki je seveda z mlekarškimi zadrugami v najožjem sorodstvu«, je postal nekaki »Ljudski dom« in trgovstvo se ima zahvaliti edino klerikalni stranki, da je prislo do veljave. Saj je vendar dež. odbor spravil trgovce in obrtnike do tega, kar reprezentirajo danes. Tudi oni gozdrovi v Albaniji niso brez pomena. Odpri bodo pot na Balkan, zlasti na Bolgarsko. Seveda je treba tu računati z državnimi prispevkami. Ce bo kmet pravil dr. Krek najprej o dež. gospodarstvu, pravi sam, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni odbor, da bo kmet prepričal, da mora biti duhovščini hvalezen. Oni duhovščini, ki vstaja zgodaj zjutraj in opravlja svoje državljanske, človeške, politične, strankarske, društvene dolžnosti pozno v noč. Zato zavrača z velikim sklepom vseh delov, ki delajo po deželni

punctum saliens cele proračunake debate), ter primerja kranjske deželne doklade z dokladami na Štajerskem, ki po njegovem nemerodajnem mnenju presegajo celo v nekaterih davščinah 120%. Njegov nadvse klavrn govor je bil seveda od njegovi predsednikov živahnno alkamiran, sicer pa v zbornici ni bilo več kot devet poslanec. Je to sicer značilno za izvajanja gospoda rimskega doktorja, vključ temu pa je treba opozoriti, da niti med njegovim govorom ni bil prisoten poročalec dr. Krek, ki bi moral imeti vsaj toliko vestnosti, da če že drugače ne, posluša izvajanja svojih najozajih somišljencov. Sicer je slišal g. dr. Žitnik mnogo bridkih reznic od strani narodno - naprednih poslanec, vendar se je povzpel na koncu svojega govoru, da dā vsaj navidezno pečat svojim izvajanjem, do trditve, da »liberalna stranka ni ma vesti.«

Nato proglaši dež. glavar konec seje, določi dneve in ure posameznim odsekom ter določi prihodnjem sejo za petek, dne 9. t. m. ob polu 10. uri dopoldne. Seja je bila zaključena ob 3/4. zvečer.

Nemški državni zbor.

Berolin, 7. februarja.

Danes je bil otvorjen z običajno slovesnostjo nemški državni zbor ter je nemški cesar sam prebral prestolni govor v beli dvorani kraljeve palače. Prestolni govor izvaja med drugim tudi, da je vladar odločen braniti trdno skupnost države in dobrobit ljudstva ter čast nemškega naroda. Pospeševati hoče tudi socijalno gibanje, ki je bilo započeto že v prejšnjem deželnem zboru. Državne finance so na zelo trdni podlagi ter se je posrečilo doseči ravnovesje v državnem gospodarstvu in s pomočjo prebitkov razbremeniti izredni etat. Ce bo ostala finančna politika v dosedanjem smeri, se bo posrečilo v kratkem popolnoma sanirati državne finance. Cesar izraža nadalje v svojem govoru svoje veselje nad razvojem industrije, obrti in trgovine ter poljedelstva. Carinska politika mora ostati stara in na njeni podlagi se morajo sklepati tudi v bodoče carinske pogodbe. Za ojačanje nemštva v inozemstvu bo državni zbor dobil kmalu zakonski načrt v pretres, ki bo olajšal nemškim državljanom, da ostanejo tudi v inozemstvu nemški državljanli ali pa, da si zopet pridobije nemško državljanstvo. Delo miru doma in na morju je odvisno od tega, da ostane država dovolj močna, da čuva svojo nacionalno čast, svojo posest in svoje upravičene interese v svetu. Zato je sveta dolžnost nemškega cesarja, da ohrani vojno moč na kopnem in na morju. Nemška država ima dovolj za vojašto sposobnih mladih mož. Svojo armado bo pomnožila Nemčija tako, da se bo mogla horiti v istem času na dve strani, nasprotno pa bo vojna mornarica v primeri s pomnožitvijo armade le malo pomnožena. Tozadnji zakonski načrti so že pripravljeni in predloženi v kratkem pred zbornico obenem s predlogom za kritje povisja stroškov. Ce zbornica pomaga doseči ta visoki cilj, da se Nemčija oboroži do zob, bo storila domovini veliko uslugo. (Kako so gledali pri tem socijalni demokrati, o tem molči zgodovina in vendar mora Nemčija računati s tem faktorjem, ki tvoji najmočnejšo stranko v državnem zboru.) Prestolni govor se je zasukal nato na mednarodno polje. Nemčija bo tudi v mednarodnih vprašanjih zastopala svoje interese in svojo čast. — Sedaj pride zelo kočljiva točka, — francosko - nemška pogodba, — ki je vzidnila v Nemčiji mnogo prahu in ki je zlasti med nacionalnimi Nemci vzbudila velikansko ogorčenje. Toda prestolni govor se je dotaknil tega vprašanja le od strani, češ, da je ta pogodba dokaz miroljubnosti Nemčije, nato pa krepko poudarja zvezovo, seveda v prvi vrsti zvezo z Avstrijo. Kljub temu bodo ostali stiki z drugimi državami najboljši. Prestolni govor se razblinil v običajne fraze, ki jih ni treba ponavljati. Nato se je vršila v zbornici prva seja, ki jo je otvoril starešni predsednik Traeger (napredna ljudska stranka). Zbornica je ugotovila s poimenskim klicanjem svojo sklepnost ter se nato odgodila do četrtega. Na dnevnem redu dašnje seje je volitev predsedstva.

Italijansko - turška vojna.

Carigrad, 7. februarja. Ministrski svet je sklenil, da se ne bo posvetoval z nobeno velevlajstju o mirovnih pogajanjih, ki ne prizna turške suverenitete, ki bi bila podobna vsaj egipčanskemu sistemu, vendar pa obsežnejša od te, za podlago pogajanj. Ta sklep je sporočil vsem poslanikom in sicer predvsem z ozirom

na nedovoljstvo, ki vlada med Arabci v obeh provincah.

Rim, 7. februarja. General Canova se vrne po končanih konferencah z vojnimi ministri, žefom generalnega štaba in ministram predsednikom takoj zopet v Tripolitanijo.

Berolin, 7. februarja. »Lokalanzeiger« brzogljiva iz Pariza, da je tja došlo poročilo, da je turški ministrski svet odklonil ruske predloge za mirovno pogajanje.

Livorno, 7. februarja. Včeraj se je pripeljalo iz Tripolitanije z bolniško ladjo »Regina Margherita« 205 ranjenih vojakov. Parnik je nato odpeljal z nadaljnimi 250 ranjenimi proti Speziji.

Štajersko.

In Trbovelj. Letošnji občni zbor »Sokol« se je zelo dobro obnesel. Udeležba je bila od strani bratov karor sester Sokolie kar najpolnoštevilejša. Rednik in podporni članovi moških ima društvo 72, Sokolie je 18, samih telovadkinj. Spomladji nameščava društvo razviti svoj prapor, za katerega ima nabranega denarja že 550 K. Društveno premoženje z inventarjem vred, ki je že ves plačan znaša nad 3000 K. Novo načelstvo sestoji sledede: Starosta brat Anton Počivavšek; podstarosta, brat Josip Gorojevšek; načelnik br. Kužnik; praporščak br. Pertot. Drugi odborniki so še bratje: Kramer, Oset, Letnik, Moll Osk., Dežman, Pungarčar, Rojnik, Velkavrh; namestnika Mrvar in Markušek. Naloge novega odbora je v prvi vrsti, da začne razmišljevati, kje bi se dobil primeren prostor za naš društveni dom. Ob pozitivnosti naših trbovskih narodnjakov se bodo dobila tudi denarna sredstva za istega. Lep čisti dobiček od letosnje maškarade, ki jo je predredil »Sokol«, nam priča, kako je ljudstvo navdušeno za naše edino na narodni podlagi obstoječe in narodne smotre zasedajoče društvo. V poeninem zdravem in krepkem Slovencu leži moč celega naroda, zato pristopajte mladenči in mladenčki temu društvu, čeprav odbor jamči za praviti in nadaljnjo krepko rast društva. Na zdar!

Iz Trbovelj. V nedeljo se je poročil tukaj gospod Josip Moll ml., trgovec z gdč. Mijo Tory je v o. Porocenca sta oba iz tuk. uglednih rodbin. Mlademu narodnemu parčku iskrivene čestitke.

»Sokol« v Hrastniku. Preteklo nedeljo je imel hrastniški Sokol pri Rošu svoj občni zbor. Zborovanje se je vršilo ob lepi udeležbi članov. Iz poročil smo posneli, da se je društvo v preteklem letu razvijalo povsem povoljno. Telovadilo se je marljivo in zlasti z veseljem smo slišali, da obiskujejo telovadbo v veliko vstrajnostjo ravno delaveci rudarji, ki imajo tudi med članstvom precejšnje večino. Čast tem možem delat in truda! Želeti bi bilo, da bi tudi kmetje in obrtniki kazali večje zanimanje za to društvo. — Starosti je bil izvoljen soglasno br. Miloš Roš; podstarosta br. Fran Peklar; načelnik in podnačelnik brata Bartola in Dumitrovčič; odborniki bratje: Rainer, Laznik, Gorjenec, Dragar, Jerebičnik; namestnika: br. Igrinik in Fajdiga; predsedovalca računov: br. Jerše in Krejči; Zvezina delegata: br. Peklar in dr. Roš. Novemu odboru želimo veliko uspeha in želimo, da spravi že v tem letu društvo v svoj Sokolski dom. Sokol priredil dne 17. t. m. pri Rošu svoj plesni venček, na kar opaziramo bratska društva! Na zdar!

Iz Celja. Naša »strammeutsch« veteransko društvo je priredilo na Svečnico v Nemškem domu ples. Oh 8. so bili v dvorani navzoči 2 ali 3 veteranci ter par rodbin. Godeci niso vedeli, bi li začeli prazni dvorani svirati ali ne. Poslali so k Derganzu vprašati, kaj bi bilo storiti. Ta se je dr. »Naj igrajo!« Igrali so in plesalo je največ 15 parov! Družabno življenje se v Nemškem domu nikakor nece razvijati — celjski Nemci so vrgli par milijona hranilnega denarja v vodo!

Iz Celja. Dne 4. februarja nam je priredilo dramatično društvo »večer enodejank«. Na znanj se je uspeha tevega že pokazal v tem, da je bila dvorana popolnoma razprodana. Obilen obisk iz Celja in cele bližnje in daljne okolice je veljal v prvi vrsti dr. Igriniku »Možičku«. Dirigiral je pri uprizoritvi te krasne muzikalne partonime g. skladateljam. Uprizoritev, ozir. cela skladba je dosegla tak usnesh, da je bilo treba ponavljati. Skladatelju je občinstvo priredilo navdušene ovacije. Stvarno kritiko še priobiči »Slov. Narod« izpored pereza znanega muzikalnega strokovnjaka. Pred »Možičkom« je prišla na vrsto Sudermannova enodejanka »Fric« iz cikla »Morituric in Cavallotijeva »Jeftejeva hčic, veseloga v enem dejaniu. Pri uprizoritvi »Frica« so sodelovali gg. Salmič, Mravljan, Stibler in Zavodnik ter gospodčni Hraščevič ter Kokaljeva, pri »Jeftejevi hčericie pa gg. Sal-

mič in dr. Koderman ter gdč. Gregorinova in Kokaljeva. Ne spuščamo se v posameznosti, rečemo samo, da je bila uprizoritev obeh enodejank enako izvrstna in dobro naščudirana. Konstatirati moramo a posebnim veseljem, da pridejo na naš celjski oder stvari, ki popolnoma zadovoljajo tudi umetniško razvajene obiskovalce. Našim nemškim somečanom, ki vidijo in slišijo v mestnem gledališču redkokdaj kaj doberga, priporočamo nujno obisk Narodnega doma ob gledaliških večerih.

Celjski samci se uljudno vabijo, da se udeleže sestank, ki se vrši v petek dne 9. t. m. v Narodnem domu v rdeči sobi.

Iz Šmarja pri Jelšah. Čitalniška veselica ki se je vršila dne 1. t. m. v hotelu Habjan, se je prav dobro obnesla. Obiskali so nas cenjeni gostje iz Celja, Grobelnega, Št. Vida, Slatine in iz drugih krajev. Plesna dvorana je bila jako okusno ozajšana in plesale ter skakljale so brhke nožice, da je bilo veselje. Seveda je k temu pripravila tudi izborna kapljica, katera so nam fletne gospe in gospodične prodajale pri bufetu, akoravno ne po posebno nizkih cenah. Za to krasno prireditve zahvaljujemo se najprej cenjeni gospe dr. Rakečevi, katera je drage volje vse priprave prevzela, kakor tudi drugim cenjem, gospem, gospodičnam in gospodom, kateri so prav pridno več večerov pomagali pri delu. Tudi šmarska godba je pokazala, da se ni zaspala.

Ljudska knjižnica v Račah je izposodila lansko leto 20 članom 418 knjig. Domačini in okoličani se bričajo žalibote vse premalo za knjižnico v tem narodno tako ogroženem kraju; ko bi ne bilo g. posestnika A. Faleša, ki z zeno vred pridno izposoja knjige in vstavno urejuje račune, bi vse zaspalo. Le slavna framska posojilnica se je spomnila knjižnice z darami 10 K. Naša rešitev je naše podrobno delo!

Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradeu. Občni zbor bo v soboto, dne 10. t. m. ob pol 3. pooldine v gostilniških prostorih »Zur Weinhecke« v Klosterwiesgasse.

C. M. podružnica za Fram in okolico priredi v nedeljo, dne 11. februarja ob 3. popoldne v gostilniških prostorih ge. M. Turnerjeve svoj redni občni zbor. — Istega dne se vrši istotam ob 6. zvečer občni zbor »Bralnega društva.«

Sokol v Brežicah. Sokolski plese dne 2. t. m. je pokazal, da so take prireditve tembolj zabavne, čim manje formalnosti. Bil je vseši in prijeten večer. Ni pa imel gmotnega vesela. Rajhenburžani, Krčani in drugi so si mislili: bodo brez mene tudi opravili. Kadars gre poljedelec sejati, si misli: Kar bom posejal, to bom žel. — Dne 18. t. m. priredi Sokol v Narodnem domu maskarad.

Šoštanj. Šoštanski Sokol priredi načarado na pustno nedeljo, 18. t. m. v zgornjih prostorih Rajhsterjevega hotela. Na sporedje je zelo komična burka s petjem v treh dejanjih: »Moč uniforme« in laška opera: »Makaroni in Salami.«

Plesni venček slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru. Prvi ples v letosnjem predpustu v veliki dvorani mariborskogga Narodnega doma je priredilo »Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« dne 1. februarja t. l. Bil je ta plesni venček krasna domača zabava in skoraj bi rekli elitni ples vse ob enem. Vabilo so naznajala, da je toatale poljubna, in res smo se divili okusnim toletam dražestnih gospa in gospic poljubno izbranim, — a vendar mičnim. Stopnišče, male in velika dvorana, sta bili lepo ozajšani z zelenjem in drevesi. V čitalniških prostorih se je za ta večer otvorila kavarna, ki je delovala v splošno zadovoljstvo in krepljeno pod vodstvom ge. Jagodičeve. In na plesni venček? Tu je bilo življena in vrvenja. Malokateri ples v Narodnem domu je tako dobro obiskan, kakor je bil plesni venček »Trgovskega in obrtnega društva«, malokdaj je bilo na takih prireditvah toliko domače in neprisiljene zabava, kakor tukaj. Opažali smo dame in gospode iz najinteligentnejših slovenskih krogov mariborskikh, kar je znak, da i ti vaužujejo in cenijo ono društvo, ki je priredilo ta ples. Pod režijo gosp. dr. Pipuša in po zvokih mamljive godbe »Glasbenega društva«, ki je igrala res marljivo in vrlo dobro, so se pomensali med plesalce in taki, ki so nadavno smehljajo opazovali vrveče se pare plesalcev. Plesnega venčka se so razun res častnega števila mariborských slovenskih krogov udeležili gostje iz Ptuja, Ormoža, Središča, Ruš in Ljubljane. Prvo četvorko je plesalo 60 parov, drugo, po polnoči, 68 parov. Besedilo 8 skupin. Ze se je svitalo, a nikomur se ni zljubilo, da bi odšel, dokler se niso godecem potrgale strane. Celi prireditvi se je videlo, da je bila jako skrbno aranžirana in vseč in hvala gre gg. aranžerjem in med temi gg. Weixlu, Horvatu in Tomaziču v prvi vrsti. Mi, ki smo plesali, smo se zmbavali izvestno, omi,

ki so pili sladko vine, mrzlo pivo, kavo itd., izbrorno in tako je prišel vsak na svoj račun in princ Karneval je lahko zadovoljen nad plesnim venčkom »Slovenskega trgovskega društva v Mariboru«, kakor smo bili zadovoljni mi, udeležencei.

Roroško.

Koroški deželni zbor. V včerajšnji seji koroškega deželnega zabora je bilo vloženih pet peticij in dva samostojna predloga. Nato se je vnela živahnega debata glede premembre koroškega načrta koroškega občinskega, ki se je oddal pravnemu odseku, dalje o zakonskem načrtu glede reje plemenskih bikov, ki je bil vprejet brez izprenemb in premembre šolskega zakona za realke, kateremu so posebno ugovarjali klerikalci, ker zatevata izpremenjeni zakon v višjih razredih realke odpravo krčanskega nauka. Tudi ta načrt je bil oddan šolskemu odseku. Nato je bilo vsprejetih več predlogov glede regulacije raznih cest, nakar je bila seja prekinjena in na današnji dan določena.

Primorsko.

Goriški deželni zbor »deluje« in bo »deloval« še tjo do pustnega dne. Vse od klerikalne strani tako hvalisano delovanje se giblje v sklepanju bohnečih resolucij ter v obnovljanju in podaljševanju deželnih podpor. Viši se namen, prikupiti se ljudestvu, toda ni dvoma, da se klerikalcem to ne posreči več, ker se v zasedanju leta 1910 preveč grdo farbali ljudestvo. Takrat so hoteli pokazati velike dobrotnike ljudestva, pa so dovoljvali deželne podpore na levo in desno, kdo jo je le hotel imeti. Dovolili so bili okoli en milijon in osemstočetisoč kron podpor, ali izplačali so komaj največ 300.000 K. Sedaj obnavljajo in podaljšujejo zapadle podpore, po zasedanju pa se bodo zopet hvalili, kaki veliki dobrotniki so ljudestvu, dasi vedo, da teh podpor ne bo mogoče izplačati iz enostavnega vzroka, ker so deželne blagajne prazne. Laski liberalci pritisajo in hočejo, da bi se zvišale deželne doklade za 30 do 40%, toda dr. Gregorčič pravi: ne in ne. Letos izkazujejo deželne deficitne pol milijona, v pokritje najamejo posojilo. Dežela je v velikanskih denarnih stiskih in si ne vedo pomagati. Zato pa naj le ostanejo lepo skupaj lepi zavezniki, Gregorčič s svojimi pojedinci pa največ 300.000 K. Sedaj obnavljajo in podaljšujejo zapadle podpore, po zasedanju pa se bodo zopet hvalili, kaki veliki dobrotniki so ljudestvu, dasi vedo, da teh podpor ne bo mogoče izplačati iz enostavnega vzroka, ker so deželne blagajne prazne. Laski liberalci pritisajo in hočejo, da bi se zvišale deželne doklade za 30 do 40%, toda dr. Gregorčič pravi: ne in ne. Letos izkazujejo deželne deficitne pol milijona, v pokritje najamejo posojilo. Dežela je v velikanskih denarnih stiskih in si ne vedo pomagati. Zato pa naj le ostanejo lepo skupaj lepi zavezniki, Gregorčič s svojimi pojedinci pa največ 300.000 K. Sedaj obnavljajo in podaljšujejo zapadle podpore, po zasedanju pa se bodo zopet hvalili, kaki veliki dobrotniki so ljudestvu, dasi vedo, da teh podpor ne bo mogoče izplačati iz enostavnega vzroka, ker so deželne blagajne prazne. Laski liberalci pritisajo in hočejo, da bi se zvišale deželne doklade za 30 do 40%, toda dr. Gregorčič pravi: ne in ne. Letos izkazujejo deželne deficitne pol milijona, v pokritje najamejo posojilo. Dežela je v velikanskih denarnih stiskih in si ne vedo pomagati. Zato pa naj le ostanejo lepo skupaj lepi zavezniki, Gregorčič s svojimi pojedinci pa največ 300.000 K. Sedaj obnavljajo in podaljšujejo zapadle podpore, po zasedanju pa se bodo zopet hvalili, kaki veliki dobrotniki so ljudestvu, dasi vedo, da teh podpor ne bo mogoče izplačati iz enostavnega vzroka, ker so deželne blagajne prazne. Laski liberalci pritisajo in hočejo, da bi se zvišale deželne doklade za 30 do

enje. Kako zelo ga je ljubilo idrijsko prebivalstvo, priča address, ki mu je poklonilo mesto dne 1. oktobra 1876. V ganljivih besedah ga prosijo, naj še ostane med njimi, naj jih ne zapusti, ko ga vendar tako iskreno ljubijo in veden ceniti njegove zasluge. Toda nemirni duh njegovga je gnal proč; hotel je imeti širi delokrog, primernejši njegovim duševnim silam. Idrija mu je bila premajhna.

Kakor vsaka ptica rada tja leti, kjer se je izvalila, tako tudi Ljudevit Mihajlovič. Po dolgih blodnjah v tujini je leta 1877. prišel v Ljubljano, seveda poln mladeničkih idealov in one ljubezeni do domovine, ki raste v naših srcah le dokler smo v tujini, doma nam jo razmere le prehitro zomore.

V Ljubljani je našel Ljudevit Mihajlovič kot zdravnik sicer mnogo dela in priznanja med vsemi sloji brez razlike narodnosti, toda med tedanjo slovensko intelektualno je našel le malo pravih priateljev, ki bi ga bili umeli, ki bi bili znali prav cenniti ta biserni značaj, ki bi bili razumeli to izredno duševno silo pridobiti domači slovenski stvari. Smatrali so ga za čudaka, za utopista, ki je v tujini izgubil zmožnost za praktično pojavovanje aktualnih vprašanj. Brezvomno je bilo temu mnogo krivo to, da Ljudevit Mihajlovič pri vsej s ojviski izobrazbi — govoril in pisal je gladko šest jezikov: slovenski, ruski, srbski (hrvaški), nemški, italijanski in francoski — ni našel vedno zadosti krepkih, prepričevalnih besed v zaščito svojih nazorov. Skromen v potrebah, je bil skromen tudi v besedah, vsljeval se ni nikdar nikomur.

Pač pa je našel v domovini novo egnjišče, poročivši hčerkó daleč znané, veleugledne rodbine Lenčetove na Laverci — Terezino Mihajlovinu, ki mu je stala verno na strani do konca dñi, kot ideal ljubeče matere, vzor skrbne žene in izgled zavedne rodujkinje.

Brez dvoma je pomenilo za Ljudevita Mihajloviča najbridekje razčaranje, ko je deželní odbor njegovo prošnjo za primarijat odklonil in to mesto naklonil veliko mlajšemu in strokovno daleko manj kvalificiranemu — Neumu, Interanu.

Kako se je to moglo zgoditi, o tem rajši molčim! Nemo propheta in patria!

To je bilo Ljudevitu Mihajloviču povod, da se je javnosti in družbi vedno bolj in bolj odtegnil in posvečal ves svoj prosti čas svojemu najljubšemu študiju — rusku in jeziku. Cital je izključno le ruske časnike in rusko literaturo. Pa on ni čital površno, tu pa tam kak odstavek, on je prečital časnik od začetka do konca, niti besedica mu ni ušla. Pri tem pa se je bavil tudi z rusko filologijo in študiral dela profesorja Grotta, Elsina, Bistrova itd. Vsako številko »Filologičeskago vjestnika« je natančno proučil.

V takratnem Podgornikovem »Slovenskem svetu« je obelodanil po Elsinu posneto razpravo: »Rusko pravopisje«, ki je pozneje izšla kot brošura. Tudi je prevel v slovenščino Puškinovo »Pugačevskaja bitva«. Čuditi se torej ni, da je poznal ruski jezik takemeljito, kakor rojen Rus, v vseh tenkostih in nuansah. Rusi, ki so ga slišali govoriti, niso mogli verjeti, da ni rojen na Rusku.

Zbok tega je bil pa tudi izredno občutljiv na napake drugih in bilo mu je kakor da ga udari po ušesih, ker je slišal napačen naglas ali nepravilen izgovor. Niti bolezen ga v tem oziru ni izpremenila in še na smrtni postelji si ga slišali mrmarati: »Udarenje na koncē!«

Znanje ruskega jezika je zahteval od vsakega izobraženega Slovence. Najprej je pričel ponučevati svojo decu in druge nje vrstnike. V njegovi rodbini se je povečini govorilo ruski.

Leta 1899. je ustanoval s pomočjo velerodne gospe Tatjane Ivanovne Durdine, znane ljubiteljice južnih Slovanov, iz Peterburga »Russki kružek«, z namenom seznaniti slovensko mladino, predvsem dijaštvom, z russkim jezikom. Po njegovem prizadevanju so bili ustavnovljeni pozneje russki kružki tudi v Trstu, Gorici in Celju.

Vlada — takrat je bil še ekcel. baron Hein na Turjaškem trgu — je spočetka delala društvo ovire; razlogov mi pač ni treba navajati. Ker so pa končno tudi na Dunaju uvideli, da bi bilo abideritsko braniti komu včeti se tega ali onega tujega jezika, so društvo dovolili prosto pot, ki jo hodi sedaj že 13. leto. Ljudevit Mihajlovič je bil predsednik ves čas in včitelj do lanskoga leta. Vnema, ki je z njo za društvo, osobito kot učitelj russčine, deloval, je brez primare.

On ni zamudil nobene ure, zadržalo ga ni ne vreme, ne bolezen, on je bil vedno ob določeni uri za katedrom. S kakim veseljem je poučeval, s kakim radostjo popravljal naloge, s kakim zanimanjem je opazoval na predelek učencev, s kakim ponosom

govoril o uspehih kruška! Krušek in »Novo vremje« to je izpoljjevalo zadnja leta celo njegovo življenje. Nisi ga videl ne na večelicah, ne na koncertih, ne v gledališču.

(Konec priskrbljanja.)

Pozor!

Volitev v trgovsko in obrtniško zbornico.

Volilci, ki hočejo svoje glasovnice (z legitimacijo vred) poslati naravnost e. kr. volilni komisiji v Ljubljani, morajo na kuverti zunaj zapisati svoje imena, če pošljejo glasovnico v zaprti kuverti.

Opozarjam po sebe: Glasovnice, poslane v zaprti kuverti, na kateri ni zunaj imena volilca, so neveljavne. Veljavne pa so glasovnice, poslane v odprt kuverti, četudi ni zunaj imena.

Ob sebi se razume, da mora vsaka glasovnica tudi znatrlj biti podpisana od volilca. Ce pošlje več volilcev skupaj glasovnice in legitimacije v eni zaprti kuverti, je treba imena vseh volilcev na kuverti zapisati. Bolje pa še, da se glasovnice in legitimacije posamezno pošljejo.

Spoloh je pa najbolje, da pošlje volilci pravilno podpisane glasovnice z legitimacijo vred avdovatu ur. Novaku v Ljubljani.

Dnevne vesti.

+ Slovensko - nemška zveza.

Včerajšnji »Slovenec« si je upal zapisati, da se je zopet oživila slovensko - nemška liberalna zveza in sicer za to, ker so kakor naprednjaki tako tudi nemški veleposestniki pri razpravi o šolskem zakonu zapustili zbornico in ker je baje glasovalo tudi nekaj Nemcev za podporo dnevnemu »Narodni šoli«. O slovensko - nemški liberalni zvezi se drzejo govoriti ljudje, ki so samo s pomočjo Nemcev mogli oktiroati Ljubljani krični novi občinski volilni red. tiste kreature, ki so pljunile na slovenski značaj ljubljanskega mestna spravile v občinski svet 7 Nemcev, tisti ljudje, ki so v trgovski in obrtni zbornici najtesneje zvezani z Nemci in ki celo pri sedanjih volitvah v to korporacijo beračijo za nemško pomoč ter radevожно sprejemo nemške glasovnice: L. em. r. stvo, hinačina in zlobnost klerikalne sodrge že res presega vse meje. Klerikale pač igrajo vlogo tistega zasledovanega tatu, ki kriči: »Primitate tatu!«, da bi s tem spravil v zinoto zasledovalce in se rešil. Toda na take manevre je slovenska javnost že navajena in jim ne gre več na lim, saj je znano že vsakenot otroku na Slovenskem, da bi se Eseles zvezala ne samo z Nemci, mar več celo s peklom in hudičem, samo ako bi mogla uničiti sovražene slovenske naprednjake, ki so edina zapreka, da Eselesi ne morejo docela okovati slovenskega ljudstva v svoje okove.

+ Klerikale za bero. Povsod opravljajo bero kot nekaj srednjeveškega, kot preostanek stare desetine. Duhočniki sami smatrali bero kot nekaj za nje poniževalnega, nedostojnega. Tega mnenja so bili v prejšnjih letih tudi deželní poslaneci, za to so sklenili zakon, ki je dajal možnost, da se je lahko odkup od bero hitro in gladko izvršil. Tu pričas na Kranjskem gremo na vseh poljih rakova pot, za to je prišla tudi naša deželnozbornska večina srečne nazaj k naziranju, da je bera, ki so jo naši očetje smatrali za srednjeeveški preostanek, ki se ga je treba otreči, nekaj idealno lepega in dobre, kar se mora ohraniti v blagovnem sreču mlega našega naroda. Klerikale seveda čisto nič ne moti, če tudi smatra pretežna večina našega ljudstva bero kot eno najnesramnejših in najtežjih bremen, dovolj je, ako se oglasi par zarukanci duhočnikov, ki nimajo v svoji borniranosti nobenega smisla več za svoje dostojanstvo, in izrazi željo, naj se skuša bero z vsemi sredstvi ohraniti. Za klerikale so ti zarukanci merodajni, želje pretežne večine slovenskega ljudstva pa so jim deveta briga. Toda bero se niso hoteli eksponirati niti Zajec, niti Pegan, niti sicer zgojni Jare, marveč so poslali v boj kapaciteti — Drobnič in Matjaščič. In ta dva veleuma sta » takim sarkazmom liberalne inteligente pobila, da so molčali, kakor zide, ter s tem dokazala, da se »gospodje, ki se ima-

jo za predstavnike rasumljiva, z njima niti da daleč no morejo merit. Če sta Drobnič in Matjaščič čitali »Slovenčev hvalospov«, sta točno začutila, da se hoče »Slovenčevska gospoda iz njiju kvavo nordvest. Saj se pač sama navečata, da za sarkazem — ako sploh ta pojmom poznata, — vobče nista sposobna, za neusmiljeno smehenje pa še veliko menj. Sicer pa, kaj sta pravzaprav povedala Matjaščič in Drobnič? Matjaščič je rekel, da je ljudstvo vse srečno, da sme sploh dajati bero, Drobnič pa je zatrjeval, da bi bil on in njegovi somišljeniki pripravljeni dajati še večjo bero — za kapiane. Da, zares to je »sarkazem« in »neusmiljeno smehenje«, toda ne na lastnih razumnikov, ki so v deželnem zboru nastopali proti beri, marveč tistih, ki vzgajajo ljudi v srednjeeveških nazorih, da mora biti ljudstvo srečno, ako sploh sme dajati duhovniku še — desetino. Sicer pa nimač čisto nič proti temu, ako sta spoznana gospodarja Matjaščič in Drobnič srečna, da smeta dajati bero, to pa pravimo, da bi se štiri očetki in skupine kranjskega prebivalstva izrekli za odpravo bera ako bi se preredi sloboden ljubski plebiscit.

+ Prrijatelji trgovcev in obrtnikov. V včerajšnji seji deželnega zborna kranjskega so klerikalci zoperišči sijajno pokazali, kako malo smisla imajo za potrebo trgovskoga in obrtnega stanu. Telefonsko omrežje je spada dandanes med velevažne potrebe trgovcev in obrtnikov. V vseh krovinah se potegujejo z največjo vremeno za napravo novih telefonskih zvez. Tudi na Kranjskem živo in nujno čutimo, kako potrebne bi bile telefonske zvezze vsaj med Ljubljano in drugimi mesti in včerjini trgi na Kranjskem. A klerikalci so včeraj v deželnem zboru sklenili, da za napravo telefonov nimajo nič denarja. S polnimi rokami razmetavajo klerikalci deželní denar, da vsakojem najnepotrebnejšo klerikalno stvar imajo dovolj denarja, za tako nujno potrebne telefonske zvezze pa nič in nič.

+ Dobropoljski Jaklič je sicer postal državni in deželní poslanec, ali: da bi delal čast svojim volilcem in jih kaj koristil, tega ni se nihče trdil. Svoje dijete služi največ v slednjem molčanjem v državnem in v deželnem zboru in če bi bil tudi včeraj držal jezik za zombi, bi bil bolje storil, kakor da se je oglasti zaradi kročeve posojilnice. Kar je Jaklič kvasil, je bilo le pesek v oči. Hotel je namreč premotiti javnost glede razmer v njegovih posojilnic. V Jakličevih posojilnicih se menda gode prav čudež reči. Pri nas so bili ljudje in so nam povedali, da so vložniki izgubili začanje v Jakličevu posojilnicu in da hočejo dvingiti svoje vloge, pa morajo čakati, ker zahteva Jaklič, da morajo vloge odpovedati. Ko je začela nesrečna »Glavnica« teči voda v grlo, je tudi zahtevala, da morajo vložniki vloge odpovedati... Prav zanimive reči o Jakličevem postopanju so nam pravili ljudje, ki so bili pri nas in zato razumemo, kaj tare Jakliča in kaj bi bil rad dosegel s svojim čekanjem v včerajšnji seji dež. zborna.

+ Volitve v trgovsko in obrtniško zbornico bodo v torek 13. t. m. in v četrtek 15. t. m., vsakokrat od 9. do 10. do poldne in 1. do popoldne. V torek 13. t. m. voli trgovski odsek (rdeče in modre glasovnice), v četrtek pa obrtni odsek (rumene, bele in zelene glasovnice). Vsi volilci in volilke naj nemudoma osebno oddajo ali pa rekomandirano pošljejo legitimacije in glasovnice v pisarno dr. Novaka v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 3.

+ Narodno-napredni delavec bo pri ožjih volitvah za obrtno sodišče v nedeljo 11. t. m. v skupini velike obreti glasovni za socijalno demokratske kandidate, v skupini male obreti pa se bodo vzdružili volitve. Volitve se vrše od 8.—12. dopoldne. Volijo samo tisti, ki so se udeležili prvotne volitve.

+ Občinski gerent Oražem v Mostah — ovaden. Proti znanejmu občinskemu gerentu Josipu Oražem v Mostah je podana kazenska ovadba na državno pravdništvo, ker si je prizadel dokumente za volitve v trgovsko in obrtni zbornico brez vedenosti volilcev in volilke ter dal poštne recipise podpisavati po neupravljivih osebah.

+ Oražem v Škripeljih. Občinski gerent v Mostah Oražem je že izvedel, da je ovaden na sodišču radi svetilj: volilnih sleparij. Zato je prišel davnes h gostilničarki go. Jeri Gorniščič ter jih robantili in jo psovatič. Če da je ona spravila v javnost, kaže se je on polastil glasovnice in tem povzročila, da je bil ovaden na državnem pravdništvu. Neustrašna žena pa mu je zabrusila v obraz, njen se poslužuje poštih sredstev, pa bo prihajal v nasprotje s sodiščem, ter mu pokazala vrata.

+ Neutemljena Štefetova očitanja. V občinskem svetu je napadel Štefe nekega češkega »muzikanta« ter očital, da mu je prejšnji občinski

svet oddal stanovanje na dolenjski mitnici. Ta gospod, ki je res rodom Čeh, izjavlja, da mu stanovanja ni oddal obč. svet, ki ga takrat sploh ni bilo, temveč ravnateljstvo učitveninskega urada. Škandal pa je, da hoče Štefa uničiti ubogega družinskega očeta, ki mora z borno trafiko preživljati štiri otroke. Pač krščanska moralna in ljubomira!

+ Na Jesenice vre. Občinske volitve bodo v I. razredu vsele rekvira gospodarske stranke razvijljene, v II. in III. pa zaradi sparte klerikalnih agitatorjev. Fazozni fajmošter in vinski bratec Skubic bo torej ven sreči. Zaslužil je to, že ker Jesenice še vedno nimačno skupine kranjskega prebivalstva izredno, da srečno začenja na Jesenicah, tudi močno gibanje za »Proč od Rima«. To najbolje kaže, kako rasejo nasprotja. Poklican je baje že neki Egger, da bo predaval »moralni teologiji« sv. Liguorija, pastor dr. Hegrenann pa bo predaval o postanku rimske cerkve. Ta predavanja bodo morda še meseca februarja in se jih bo — če smemo soditi po agitaciji — udeležilo več sto oseb. To so si duhovnik napoklji s svojim hujskanjem! Vaški fajmošter in tovarniški inspektor Skubic pa ima sploh smolko s svojimi ljudimi. Zaslužil je v tovarni več delavcev in delavk — same pristne ajmohatarje — da so razpečevali in kupovali nenavarse razglednice. Ovalid ji je orožnikom in sedaj bodo tudi izvoljeni ajmohatarji in stebri katoličanstva à la Novak, Pretnar itd. v kranjskogorskih zaporih lahko premisljevali o sladkih uricah, ki so jih preživeli v družbi jesenickih fajmošter Skubica. O piškotnih doživljajih raznih rimskega doživljajev v nekih jesenickih hotelih in tudi o tistih devičarjih, ki so omoržene žene zaradi svojega nenavrnega obnašanja na kolenskih prosili odpuščanja, se žal ne bo pred sodnijo razpravljalo, znano pa je vsem in seveda zelo povzdriguje občno moralno in ugled klerikalcev.

+ Občinska kolobocija v Kostanjevici. Mislimo smo, da bo sedaj, ko so prišli do oblasti v občinskem odboru naši klerikalni veljaki, da bode mir v naši občini. Pa znotoli smo se. Novi odbor se je sicer vselel k polni mizi, ker so pač naprednjaki zapustili občinsko gospodarstvo v drugačnem redu, kakor so oddal pred enajstimi leti nadporočnik Sever. Slednji je doživel v zadnjem času dosti blamaze, vendar hoče še vedno nositi veliki zvezec. Proti županovi volji je aranžiral sejo občinskega odbora na nedeljo 4. t. m. Pri tej seji se je obnašal tako, da je neki odbornik predlagal, naj se občinske seje zanaprej vrše vedno po prvi maši in ne popoldne, da ne bodo nekateri (!) odborniki prihajali k sejam takoj »v rožčah«. Ko se je seja končala, ni gosp. Otmar vedel, kaj je predlagal in kako je glasoval. In tak revez hoče biti župan! Pri seji je predlagal med drugim, naj se ustavi vinoteka naprednjaku Želokarju, da naj se ne voli več v občini občinske hraničnice njen predsednik in ustanovitelj gosp. Globocnik in še več drugih stvari, ki sta mu jih narekovali alkohol in škodoželjnost. Ko ga je pozneje v njegovem gospodinju na razne neumnosti opozoril neki odbornik, je Sever vse predloge in glasovanja kratkomalo utajil, narkar mu ta odbornik reče: »Če ne veste, kaj govorite pri sejah, pa pridite drugič bolj trezni k seji.« Nadporočnik Sever se čuti zapostavljenega v svojem dostojanstvu; ker ni postal župan in hoče sedaj svojo jezo ohladiti nad naprednjaki in zato je pri nedeljski seji razsajal tako, da je bilo še župnika sram njegovega početja. Naprav gostom v svoji gostilni je seveda potem čisto drugačen, kakor v občinski pisarni. V gostilni se odkrije celo za liberalca. Ni še namreč dolgo, kar je delal v gostilni — trezni ali ne, to ne bom preiskoval — družbo nekemu gospodniku doktorju. Ta gospod je Severju tako ugajal, da mu ponudi bratovščino. Doktor se je hotel iznenaditi nadležnosti ter sprejet bratovščino pod pogojem, če se Sever pod svojo častniško častno besedo zaveže, da je

„kamenček“, nabran od gojencev od vinjarje v otroškem vrtcu v Vrdelci. Ti malčki kličejo: »Bog živi našo zlato družbo! Mi odgovarjamo: Živili vsi dobri prijatelji družbe sv. Cirila in Metoda! — V Semiču so pripredili fantje semiške okolice v Drgančevi gostilni pod vodstvom gljene. Ivanke Drgančeve dne 28. januarja šaljivo srečkanje v veselico, od katere je postal gosp. trgovski poslovodja Anton Sever Ciril-Metodovi družbi 25 K 13 v. Za to uspešno preditev se lepo zahvaljujemo vsem semeniškim rodoljubom, posebej še g. dr. Weiblu za prekrasne dobitke.

Ciril-Metodovim podružnicam in prijateljem v vednost! Proračun za februar 1912: Izdatki: 1. Plače in razni računi 6.000 K; najemnica za šolske prostore v Trstu in okolišu 13.623 K 66 v; skupaj 19.623 K 66 v. Razun teh izdatkov izvanredna izplačila za stavbo, ki se pokrijejo z gladine. Da pa ne bo primanjkljaja mesec februarja, bi družba potrebovala rednih prejemkov 19.623 K 66 v.

Občni zbor ženske in moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Siško se vrši v nedeljo 11. februarja v »Citalnicu« točno ob 2. popoldne. Kobil udeležbi vabi odbor.

Podružnica Ciril-Metodove družbe na Viču opozarja, da se vrši njena veselica v soboto zvečer in ne v nedeljo, kakor je bilo prvotno sklenjeno. Od merodajnih ljubljanskih krovov pričakujemo, da se veselice udeležejo v večjem številu, kakor je bila dosedaj navada pri veselicah viške Ciril-Metodove podružnice. Veselica bude prirejena v velikem slogu in se vse priprave v najlepšem tihu. Na svidenju! »Pri Končanu!«

Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 11. t. m. ob 2. popoldne v Narodnem domu. Ta občni zbor je sklepén pri vsakem številu navzočih.

Skočjan pri Mokronugu. Veselica Ciril-Metodove podružnice, ki bi se imela vršiti dne 11. t. m., se je vsled nastalih zaprek morala preložiti na poznejši čas.

Društvena naznanila.

Društvo zdravnikov na Kranjskem je naklonilo, sledič staremu običaju, mesto venca na krsto pokojnega mnogoletnega člena dr. Ljudevitu Jenku vstopo 40 K skladu za one-inogle zdravnike.

Pevski zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani priredil v nedeljo, dne 11. februarja plesni venček v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani. Svirala godba c. in kr. pešpolka št. 17 iz Celovca. Začetek točno ob 8. zvečer. Toaleta promenadna. — Vstopnila: Za člane pevskega zabora »Glasbene Matice« in dijake 1 K, za nečlane 2 K. — Vstopnice se dobivajo v trafiki gdč. Jeric Dolenčeve v Prešernovi ulici in na večer plesnega venčka pri blagajni.

Občeno zborovanje podružnice Ljubljana I. avstrijskega društva državnih uslužencev se vrši v nedeljo, dne 11. februarja t. l. točno ob 3. popoldne v restavraciji pri »Novem svetu«, Marija Terezije cesta.

Prosvetna.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v četrtek se poje krasna iščrščna opera Antona Dvořáka »Rusalka«. Predstava se vrši izven abonamenta, za ložne nepar. — V soboto prvič na našem odu Henriku Ibsenu veseloigrav petih dejanjih »Zvezza mladiča« za nepar abonente. — V nedeljo popoldne ob 3. se poje pri zelo znižanih cenah zadnjic v sezoni Weissova opereta »Revizor« in sicer izven abonamenta, za ložne nepar, — zvečer opera »Rusalka« za par abonente. — V torek prvič Viktor Parneva opereta »Caričine amaconke«.

Henrik Ibsen: »Zvezza mladiča«. Veseloigrav v petih dejanjih. Pozimi 1. 1868—1869 je spisal Ibsen to občino politično satiro, ki je prvo njegovo moderno delo v prozi. S to veseloigrav pa je krenil v smer, ki je ni ostavil do svoje smrti. »Zvezza mladiča« je veseloresna satira na ljudi in razmere v Ibsenovi domovini tiste dobe; v nekaterih idejah in mestoma v tekniki pa nadaljuje Ibsen še tradicije velikega nordijskega komediografa Ludovika Holberga. Brezusposobni boj za iluzijo višjega in boljšega življenja tvori tragikomski temelj še mnogim poznejšim Ibsenovim igram. Po veljavni, vplivnu, moči bogastvu in slavi hreneni mladi junak te Ibsenove veseloigre, politik Šušmar, ki so mu vsa sredstva dobra, same da bi dosegel svoj visoki cilj. Nezačenost, nestalnost v načilih izrazito koristarstvo, lažnivost, predrrost, nesramnost. — vso naj mu pomaga do poslanskega mandata, do bogate neveste v vplivnih zvez. Demagog je, lizun, terorist in klečplaz: njegova koža je debelek nosorogova, govoranje idealno, revolucionarno, svobodomiselno in konservativno, vse zapored in vse naenkrat. In za

hip res zaščipi svojo okolico. Plitki frazer pa se kmalu razkrinka ter je potem v posmeh vsem. Okoli njega pa se suče domiljavost starih veljakov, borniranost, neizkušena naivnost, bahato parvenustvo, sleparsko špekulantstvo, zlobno spletkarstvo falirancev, suženjska vsiljivost revež brez ponosa: sami tipi iz tačasne Ibsenove domovine. Tako je ta jedka satira vesela karikatura nordijskih političnih in socijalnih razmer v tisti dobi, ko je moral Ibsen, modern »oboden« islec, pobegniti v tujino. Mlad politikaster (Pavel Schlenher ga imenuje »ein Blender und Streber«) podleže staremu lisjaku, norveški »starin« porazi »mladina«. Zlobnega Hejreja žgoče roganje je zlasti razburilo norveško gledališko publiko, ki je pri premjeri te veseloigre l. 1869 tako razgrajala, živila in kričala, da se je moral za nekaj dni igrav reševanje odstaviti. Liberalci in konzervative Norveške so se čutili enako užljene. in vsi so zmerjali Ibsena, da je političen pamphlet. Da pa pomenja prav ta veseloigra novo dobo nordijske drame in prvo zmago moderne struje, ni slušil nikhe, niti Björnson, ki je šest let kasneje s svojim »Fallisementom« — stremec za Ibsenom — dosegel kolosalen uspeh. »Ich leg' nem Torpedo unter die Arche«, je bilo življenjsko geslo Ibsenova; prvi tak torpedo je bila »Zveza mladiča«, drugi »Stehri družbe«, tretji »Sovražnik ljudstva« in torpedi so sledili drug za drugim, stara barka pa se je pogreznila. Vsaj v Ibsenovi domovini! — No, pa tudi druge se še pogreznje, ker ideje Ibsenove so neumrljive in zmagovite prav povsod.

Razne stvari.

* Odlikovanje. Cesar je odlikoval justičnega ministra Hohenburgera z redom železne krone I. razreda.

* Tramvajska nesreča. New York, 7. februarja. V bližini Pittsburgha je padel tramvajski voz čez 200 metrov visok nasip. Pet oseb je bilo ubitih, mnogo pa poškodovanih.

* Nesreča pri zimskej športu. Trutnov, 7. februarja. 21letni mediceine Rosenbach iz Hildesheimu se je včeraj ponesrečil pri vožnji na smrčih. Žadel je ob drevo ter si razbil črepino. Kmalu nato je umrl.

* Težka nesreča pri poroki. Pomanj, 7. februarja. Na potu v cerkev v Szamarnarzeno je zadel neki voz, v katerem so bili svetje, ob obcestni kamnen. Štiri osebe, med temi ženin in nevesta, so bile na mestu mrtve. — Ostale osebe so bile težko poškodovane.

* Načelnik ruske državne policije. Petrograd, 7. februarja. Pred kratkim arietirani polkovnik Kuljabko, bivši načelnik državne policije, se je hotel danes ustreliti, vendar so mu pravočasno iztrgali iz rok revolver. Osumljen je, da je poneveril všečke vstreto državnega denarja ter sprejemal revolucionarje v službo obrane.

* Nesreča na železniškem tihu. Budimpešta, 7. februarja. Iz Pucha poročajo: Sedemletni učenec Edvard Nitschneider je na železniškem prehodu prišel s petimi med tračnicami. Čeprav ste hoteli njegova mati in sestra proti osebnemu vlaku, ki je prihajal, da bi ga ustavile, vendar ni bilo več mogoče vlaka ustaviti. Vlak je povožil dečka, ki je bil na mestu mrtev.

* Stavke v Belgiji. Bruselj, 7. februarja: V Monsu, kjer premogarji še vedno stavko, prezeba in strada 30.000 ljudi. Beda je tako velika, da nimajo niti suhega kruha. Podporo so premajhne. — Bruselj, 7. februarja: V Monsu je prišlo včeraj do konflikta med stavkojučimi premogarji in policijo. Stavkojuči so hoteli prodreti do magistrata. Pri tem je bilo kajih trideset oseb več ali manj ranjenih.

* Svojega očeta umoril. Dunaj, 7. februarja. Kakor smo že poročali, je bil pred par tedni v Rannersdorfu pri Schwechatu umorjen in oropan posestnik in bivši župan Sandner. Zdaj so oblasti dograle, da je njegov sin izvršil čin. Sin je tudi že priznal. Njegovo ženo so tudi zaprli, ker je sumljiva, da je sodeloval.

* Zastrujljeni kruh. Petrograd, 6. februar. V nekem otroškem azilu v Nižnem Novgorodu je umrlo deset otrok in strežajev vsled zavžitja zastrijlenega kruha, ki so ga darovali razni »dobrotinci«.

* Odmevi umora Stolypina. Petrograd, 6. februar. Vsled posredovanja senatorja Truseviča so včeraj prijeli načelnika kievske tajne policije polkovnika Kuljabkova, ki so ga za časa Stolypina mnogo imenovali, ter ga zaprli v trdnjava. Veliko senzacijo vzbuja, da je bil v istem času arietiran politični zločinec Franc Pavljak, ki so ga že dolgo iskali. Pri tem so našli pisani ukaz Kuljabkova, da so izgnani vsi člani prostovoljne tajne policije, ki so jo tvorile razne organizacije povezane s kijevsko slavnostjo meseca avgusta.

Soproga Kuljabka je takoj po arietaciji svojega soproga odpotovala. Govorite, da se bo Kuljabkov v kratkem odveden v Petrograd.

* Dunajko ogrevalniko in dobrodelno društvo. Obisk ogrevalnic je letos prav posebno obširen. Posnemanjkanje stanovanj, draginja, velikomestna revščina, te besede govore in slišijo tisoči in tisoči, pa kako malo se zgodi v ublažitev bede in glada naših bližnjih. Tudi zahteve, ki se stavijo na društvo, čudovito rastejo. Zato je društvo, da si pridobi sredstev, priredilo loterijo s 4650 dobitki (sami dragulji, zlatina in srebrina), med njimi tudi tak po 35.000 K, 5000 K, 1500 K. Srečke po 1 K se dobivajo po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah ter v pisarni te loterije na Dunaju, I. Goldschmiedgasse 8.

Voliči in volilke v trgovsko in obrtniško zbornico!

Kdor bi še ne dobil legitimacije in glasovnice za volitev v trgovsko in obrtniško zbornico, naj se nemudoma potrudi na pošto ter tamkaj dvigne dotedne dokumente.

Te dokumente naj sebno prineste ali pa rekomanirano pošlje v pišarno dr. Frana Novaka v Dalmatinovo ulico št. 3 ali pa v tajništvo narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica št. 10.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred tukajšnjim okrajnim sodiščem.

Sramotilna pisma. V Brezovici je razširila razvada, da pišejo neznavni piseci razne karte in pisma brez podpisa. Na teh kartah se dotični prejemnik sramoti in se objavlja o njim najbolj delikatne zadeve, tičoče se seveda po največ različnih ljubezenskih spletov in doživljajev. Podobna pisma je dobila tudi neka Prebilova, in je obdolžila kot pisca nekega Trčka. Trček je to izvedel in šel k Prebilovim. S sabo pa je vzel tovarisko, posestnikovega sina Antona Tomšiča. Toda slabota sta naletela. Mati in hči, oče in sin, vsi so napadli Tomšiča in vnel se je pravi boj. Tomšič je kakor trdi, pograbil v siloboru kol in udaril z njim starega Prebila po glavi, tako, da je ta padel. Vendar pa je bila poškodba le lahka. Sodnik je upošteval obosješansko razburjenje zaradi sramotnih pisem in dejstvo, da Tomšič še ni bil kaznovan, ter je obsilil Tomšiča zaradi lahke telesne poškodbe samo na 6 dni zapora. Prebil pa mora plačati Tomšiču 20 K za bolečine.

Maščevanje zapuščene neveste. V pondeljek je se očenil neki J. K., uslužbenec pri tivki Zajec in Horn v Ljubljani. Včeraj pa, že drugi dan po poroki, je stal pred okrajnim sodiščem, kamor ga je spravila njegova bivša nevesta Marija Brodnikova, pri kateri je K. delj časa stanoval. Obdolžila ga je, da jo je v decembri nenadoma ostavil z izgovorom, da gre v Novo mesto po doto. Predno pa je odšel, jih je, kakor trdi ona, ukradel iz njene kovčega v njihovem stanovanju zlato verižico. Dasi se je to zgodilo že v decembri, ovadila ga je še sedaj, ko je izvedela, da bo vzel drugo. Izgovarjala se je, da bi ga bila ovadila že preje, pa ni vedela, kje stanuje. Na sodnikovo opazko, da je na pač vedela, kje on dela, je tožnica, ki napravlja utisk maščevalne zapuščenke, ostala tiha. Ker ona tudi pod prisego ne more povedati drugega, kot da je drugi ni mogel verižice vzeti kot K., je sodnik vsel nezadostnih dokazov toženca oprostil.

Radi volilne sleparije sta bila pred tržaškim sodiščem obsojena klerikalca Josip Kovačič in Fran Godnik, ker sta ob času državnozborških včljev pri ožji volitvi med načelnim kandidatom dr. Gregorijem in klerikalnem kandidatom dr. Stepančičem volile Alojziju Čenonu brez njegove vedenosti popisala glasovnico z imenom klerikalnega kandidata. Obsojena sta bila na tri dni zapora, oziroma 30 K globe.

Telefonska in brzjavna poročila.

Stališče štajerskih naprednjakov na pram odgodjenju deželnega zборa.

Celje, 8. februarja. Izvrševalni odbor Narodne stranke je imel srečo dobro obiskano sejo, v kateri se je sklenilo priobčiti sledečo izjavo: Izvrševalni odbor Narodne stranke obžaluje, da so se pogajanja za nujno potrebljno delazmožnost štajerskega deželnega zboru vsel neodkritostne in politike slovenskoklerikalnih in neutemeljene zagrizenosti majhne skupine nemškonacionalnih poslan-

cev in jalovila. Sodi, da se bodo štajerski deželnemu zboru v doglednem času razpustili in posiva svoje somišljenike, da se začne po celih deželih sistematično pripravljati za nove volitve. Potreba je osobito ustanovitev naprednih političnih društev, širjenje naprednega časopisa in marljivo zbiranje denarja za volilni sklad.

Vojna reforme.

Dunaj, 8. februarja. Danes je bila publicirana cesarska naredba, s katero se ustanove nove infanterijske brigade, in sicer 94. brigada v Tolminu, 96. v Roveretu, 121. v Trdinetu in 122. v Brunecku. Po ena stotinja lovskih bataljonov št. 11., 20., 24. in 29. se izpremeni v kolesarsko stotinjo.

Vašni diplomatični dogodki. — Aehrenthalov naslednik.

Dunaj, 8. februarja. »Neue Fr. Presse« prinaša intervju ob obisku velikega kneza Andrije Vladimirova, z generalom Molosovim, ki je poudarjal prisrčnost, s katero je bil veliki knez sprejet ob cesarja. Molosov je mnenja, da se ne sme prezreti, da ima ta obisk, četudi je popolnoma privatnega značaja, vendar da lekošezen političen pomen. Posebno pozornost vzbuja v intervjuju pasus o Burianu, ki je star znanec ruskega generala, v katerem se govori, da bo Burian v kratkem zasedel še mnogo odličnejše mesto, kakor je ima sedaj. Splošno se sudi, da bo Burian Aehrenthalov naslednik. V dunajskih političnih krogih so mnenja, da velja za sedaj kot Aehrenthalov naslednik še vedno grof Berchtold in da pride Burian samo eventualno v poštev.

Berlin, 8. februarja. »Vossische Zeitung« poroča z Dunaja, da je veliki knez Andrije Vladimirov carju brzjavno sporol o svojem prisrčnem in sijajnem sprejemu na Dunaju.

Češko - nemška sprava.

Praga, 8. februarja. Oficijski tedenski članek mladočeške stranke poroča, da so prišla češko - nemška sprava pogajanja zopet v kritičen stadij in da ni upanja, da se sporazum posreči.

Samomor mlade igralke.

Praga, 8. februarja. V hotelu pri »Zlati husi« se je ustrelila 19letna igralka Lucija Kopriča, ki je bila zavzeta z državnikom dr. Wagnerjem. Prekinila je to razmerje, ko se ji je približal industrija Dimmer, ker je upala, da jo ta poroči. Dimmer je zapeljal in nato zapustil. Kopriča je bila ravno engažirana na češko gledališče.

Dalmatinski sabor. — Dogodki na Hrvaškem.

Zader, 8. februarja. V včerajšnji seji dalmatinskega sabora je prebral v imenu hrvaških in srbskih poslancev Biankini protest, ki se glasi: »Žalostni dogodki na Hrvaškem navdajajo vse patriotična srca s težko skrbjo in ogorčenjem. S kravljem ironijo se tepta v trodini kraljevine svoboda. Zadnja senca konstitucionalizma je potlačena, otomel je starodavni lešk banove prestol

Gospodarstvo.

Plačilni pravilnik za delavce državnih rudnikov in žgalnic v Idriji, Pribramu, St. Joachimsthalu, Rabelnu, Celju, Kirchbichlu, Brixleggu in Klausnu.

C. kr. ministrstvo za javna dela je z ukrepopom z dne 18. januarja 1912 št. 2396/4—XVIIa 1911 izdalo nov plačilni pravilnik za svoje delavstvo. Ta plačilni pravilnik se glasi:

§ 1. Za stalne delavce državnih rudnikov in žgalnic v Idriji, Pribramu, St. Joachimsthalu, Rabelnu, Celju, Kirchbichlu, Brixleggu in Klausnu se s 1. januarjem 1912 sledče temeljne plače (normalne dniene) določijo:

I.

Plačilnik I.

za vse odraslene rudniške delavce izvzemši profesioniste in druge kvalificirane delavce:

1. stopnja	260 h
2. "	270 "
3. "	280 "
4. "	300 "
5. "	310 "
6. "	320 "
7. "	340 "
8. "	350 "
9. "	360 "

II.

Plačilnik II.

za profesioniste in druge kvalificirane delavce:

1. stopnja	290 h
2. "	310 "
3. "	330 "
4. "	360 "
5. "	380 "
6. "	400 "
7. "	430 "
8. "	450 "
9. "	470 "

III.

Odraslene delavke dobijo temeljne plače (normalne dniene) 180 do 300 h (4. stopnja plačilnika).

IV.

Za delavce in delavke do spoljnega 18. leta (mladoletni delavci) se temeljna plača (normalna dneva) 150 do 240 h določi.

V.

Predstojecem temeljne plače (normalne dniene) veljajo za celi št. službenje redne dobe.

Na novo sprejeti odrasleni delavci se uvrstijo po njih porabljenosti v plačilnik in okvirju istega v eno plačilno stopnjo, katera je njih kvalifikacija, starost in zmožnost primerena.

Povišanje v bližino višje plačilne stopnje se ima v vseh plačilnikih avtomatično po preteku vseh treh let vršiti.

Plačilnik II. je v prvi vrsti določen za profesioniste, mizarje, kovače, ključavnarje, monterje in preddelavce, dalje za strojevodje in kurilee kotlov, kateri niso v kategoriji državnih slug uvrščeni in za takake delavce določen, kateri dalje službovanje v svoji stroki potrebujejo, da si za svojo službo potrebne spremestnosti in vednost popolnoma prilastijo, ter že delj čase služijo in se brezgrajno zadrže. Uvrščanje takih delavcev v plačilnik II. se ima pri rudniški seji skleniti in ne sme skupno število v ta plačilnik uvrščenih delavcev 35 (petintrideset) odstotkov tačasnega stanja stalnih delavcev presegati.

Pri premestitvi delavca iz plačilnika I. v plačilnik II. se isti po svoji dosedanji temeljni plači v njemu bližino višjo plačilno stopnjo plačilnika II. uvrsti in se mu dovršeni službeni čas v zadnji plačilni stopnji plačilnika I. za povišanje v nadaljnjo višjo stopnjo plačilnika II. naračuni.

Za odraslene delavke in za mladoletne delavke in delavke je plača vsak slučaj določiti v mejah, ki so označene v § 1., točka III. in IV. po njih porabljenosti, službenem času in starosti.

Določitev dnevnih plač za začasno uslužbene nestalne delavce (§ 10. postave z dne 28. julija 1889, drž. zak. Št. 127) je presoji uprav drž. rudnikov in žgalnic prepuščena.

S 2. Upiram drž. rudnikov in žgalnic je prepričeno, kjer je le močno pogodbeno delo uvesti, pri čemer je pogodbeno ceno na podlagi temeljnih plač (normalne dniene) vše naprej dognati in določiti; zasluzek ni pri tem nikakršni omejitvi podvržen.

Ako delavci z različno visokimi temeljnimi plačami skupaj (v oddelku) p. pogodbi delajo, tedaj naj se pogodba izvede in določi po temeljnih plač (normalne dniene) vše naprej dognati in določiti; zasluzek ni pri tem nikakršni omejitvi podvržen.

S 4. Dodatni šihti (sojšna), ki se smejo storiti le pri izvanrednih slučajih, ali pri začasni silni potrebi z dovoljenjem rudarske oblasti in v slučajih silne nevarnosti za varstvo življenja in imetja, se plačajo po dogovoru.

§ 5. Pri sprejetju delavcev se bude v prvi vrsti na domačo delavce in posebno sinove rudniških delavcev osnalo pod pogojem, da imajo isti polne telesne zmožnosti za rudniško službo in tudi drugim predpisanim zahtevam ustrezajo.

§ 6. Prehodninska določila: Pri uvrstitvi stalnih delavcev z dnem 1. januarja 1912 v nove plačilnike bodo vsi delavci v dosedanji temeljni plači (vstevki eventualne doklade) primerno najbljijo stojecu stopnjo plačilnika I., oziroma II. uvrščeni. Pri tem temeljijo po veljavnih plačilnih normalih za dvanajsturno dnevo določeni plačilni postavki in se delavcem isti službeni čas, ki so ga v zadnji plačilni stopnji dosedanjega plačilnega normala dosegli, za povišanje v bližino višje plačilno stopnjo novega plačilnega vsteje.

Vsled predstoječega zvišanja temeljnih plač (normalnih dnin) so tudi pogodbeni postavki pregledati, toda le tedaj, ako niso spremenjeni temeljnim plačem več primerni, z ozirom na morebitno obstoječe doklade v gotovem denarju ali v obliki naturalij; spremenjeni pogodbeni postavki so istočasno z novimi temeljimi plačili uveljaviti.

S časom uveljavlja tega plačilnega pravilnika stopijo iz veljavne vse dosedaj veljavna pravila in vse doklade k normalnim dninam in godbenim zasluzkom.

— Nova avstro-ogrška banka v Argentini. Trst, 6. februarja. V Buenos-Aires bodo v najkrajšem času ustanovili veliko banko z akejskim kapitalom 100 milijonov frankov. Imenovala se bo »Banco austro-ungarska« del Rio de la Plata. Podjetja se bo udeležilo več velikih avstrijskih finančnih zavodov, nadalje nemške in francoske banke.

— Konkurz uradniškega gospodarskega društva na Dunaju. Dunaj, 6. februarja. Deželno sodišče je razglasilo konkurs o imetu takozvenega »Beamtenkaufklasse«, reg. začetek.

— Podraženje železa. Dunaj, 6. februarja. Železni kartel je danes sklenil, zvišati cene železu za $1\frac{1}{2}$ K pri meterskem stotu.

— Falitna hranilnica. Zombor, 6. februarja. Na včerajnjem izvaznem občinem zboru bezdanške hranilnice so konsatirali, da manjka v hranilnici 217.000 K. Akejški kapital in rezervni fondi so popolnoma izgubljeni.

— Rusinska zadružna zveza. Črno vode, 6. februarja. Revizor falitne Zadružne zveze rusinskih rajfajzenk je podal mnenje, da je položaj zveze brezupen. Deficit znaša osem milijonov krov.

Poslano.*)

Slavnemu županstu

Mokronogu.

Kajneda, blagorodni gospod Gorjup, po milosti vseh zavednih in nezavednih klerikalnih backov izvoljeni župan mokronoške občine, že deli človek revnim pogorelcem podporo, nikakor ni upravičen sleči svojo trdo klerikalno kožo, ampak tudi takrat, ko bi bila prava županova dožnost, deliti po pravici in resnici, morate najprvo vprašati svojo temočutno vest, jeli človek klerikalec ali liberalец. Da tako ste storili v svoji pravicoljubni tenkovestnosti tudi dne 1. srečana 1912. leta Gospodovega, ko ste delili podporo deželnega odbora med mokronoške pogorelice. Z Röntgenovimi žarki ste pregledali vsakemu sreči in obistu, in ko ste tako mogli konstatirati, kdo je volil s slavnoznamo stranko ljudskih in državnih sleparjev (capito gosp. Gorjup), ste še mogli odločiti, komu boste dati podporo. In začeli ste v svoji klerikalni pravijočnosti deliti.

Stopati so začeli pred vaše pravico oblije nevrečni in potri pogorelc, upajč, da najdejo pravijočnost in milost pred človekom, ki je vzel v zakup vso krščansko moralno in vso krščansko pravijočnost. In v tem znamenju vtiska, stopila je tudi mesto mene, vsled boljnosti na postelji priklenjenega, ubogačega pogorela, notabene poleg tega odločno naprednega obrtnika, moja žena in odsteli ste ji vi, pravicoljubni gospod župan, po svojem odličnem tajniku Jurčku Heferiu, vstopo po 100 K. beri in piši en sto krov.

Ne mislite pa gosp. župan, da nisem hvalezen visokemu deželnemu odboru za to podporo. Da, hvalezen sem, ampak zavedam se tudi, da mi napredni obrtniki plačujemo ravno tako davke kot vi klerikalni župani in občinski svetovalci, in da se to smemo po vseh božjih, cerkevih in človeških postavah zahtevati, da se deli denar po vseh davkoplacalcem vplačati, pravijočno in nepristransko. Taka delitev pa, kakor je bila vaša, je pravi unikum, in zato zasluži obsojo vseh nepristransko čutečih ljudi.

§ 3. Za nedeljska dela se dovolijo doklade, katere se naj izmerijo s 50 odstotki normalne dneve.

§ 4. Dodatni šihti (sojšna), ki se smejo storiti le pri izvanrednih slučajih, ali pri začasni silni potrebi z dovoljenjem rudarske oblasti in v slučajih silne nevarnosti za varstvo življenja in imetja, se plačajo po dogovoru.

Meni ste torej dali ste kros, in pogorelo mi je hiša in gospodarsko poslopje do tel. Zgorej mi je tudi vas krma in vse gospodarsko orodje. Drugemu pogorelo tudi istotako to kakor meni in njegovih poslopjih vrednosti ni bila sedemkrat tolikšna kakor mojih, da, niti za polovico tolilkina, a vendar ste mu dali podpore sedemkrat toliko, to je bori in piše: sedemkrat kros. Pa ne gosp. župan, da bi mu jih bili dali sa to, ker nosi cerkevno nebo o procesijivcu? Ker nočem kazati obrazu nevočljivca, ker v resnicu nišem nevočljiv revezem, ki so podpore res potrebni, omenim še, da neki gospod dne 30. in 31. januarja ni imel niti toliko denarja, da bi plačal neki račun in da se je celo bal, kje bo dobil denar, da plača blago, ki mu ga bodo kmjeti prigrali dne 3. februarja, a je že dne 2. februarja bil tako srečen, da je lahko menjal 3000 krov (beri in piše ter podčrtaj 3000 krov). Znano nam je, da si denarja ni izposodil, tudi izterjal ga ni, ampak vemo tudi, da je bil deležen podpore visokega deželnega odbora in zato vladljuno prosim, »pravicoljubni gospod župan, pojasnite nam blagotno to kočljivo in za vas tako častno zadevo.«

Kontrola je eno vprašanje, gospod župan!

Ali se niste niti nje slišali, da so zgorela vsa poslopja tudi očetu našega zvestega pristaša, gospodu Janezu Povšetu v Mokronogu, kajti će bi vi to vedeli, bi mu bili prav gotovo naklonili podporo, saj je imel tako velikansko škodo, pa ne da bi morda zato tega prezrl, ker je kandidiral za časa zadnjih občinskih volitev v Mokronogu na napredni listi? Pa saj to pri vas ni mogoče, gospod župan?

Pa se nekaj, gospod Gorjup!

Marne greste, kot naš »ljubljenski župan, nikdar po trgu, da bi videli, da je pogorelo tudi Žlajpahu in Errathu! Pa

že menda hodite vedno za »zidom« in vidiš samo to, kar vam dovoli po-

glledati čez farška očala gospod Henrik Bukowitz!

Upam, da ste me razumeli, gospod župan, kaj sem Vam hotel priznati, da so zgorela vsa poslopja tudi očetu našega zvestega pristaša, gospodu Janezu Povšetu v Mokronogu, kajti će bi vi to vedeli, bi mu bili prav gotovo naklonili podporo, saj je imel tako velikansko škodo, pa ne da bi morda zato tega prezrl, ker je kandidiral za časa zadnjih občinskih volitev v Mokronogu na napredni listi? Pa saj to pri vas ni mogoče, gospod župan?

Pa se nekaj, gospod Gorjup!

Marne greste, kot naš »ljubljenski župan, nikdar po trgu, da bi videli, da je pogorelo tudi Žlajpahu in Errathu! Pa

že menda hodite vedno za »zidom« in vidiš samo to, kar vam dovoli po-

glledati čez farška očala gospod Henrik Bukowitz!

Pa se nekaj, gospod Gorjup!

Marne greste, kot naš »ljubljenski župan, nikdar po trgu, da bi videli, da je pogorelo tudi Žlajpahu in Errathu! Pa

že menda hodite vedno za »zidom« in vidiš samo to, kar vam dovoli po-

glledati čez farška očala gospod Henrik Bukowitz!

Pa se nekaj, gospod Gorjup!

Marne greste, kot naš »ljubljenski župan, nikdar po trgu, da bi videli, da je pogorelo tudi Žlajpahu in Errathu! Pa

že menda hodite vedno za »zidom« in vidiš samo to, kar vam dovoli po-

glledati čez farška očala gospod Henrik Bukowitz!

Pa se nekaj, gospod Gorjup!

Marne greste, kot naš »ljubljenski župan, nikdar po trgu, da bi videli, da je pogorelo tudi Žlajpahu in Errathu! Pa

že menda hodite vedno za »zidom« in vidiš samo to, kar vam dovoli po-

glledati čez farška očala gospod Henrik Bukowitz!

Pa se nekaj, gospod Gorjup!

Marne greste, kot naš »ljubljenski župan, nikdar po trgu, da bi videli, da je pogorelo tudi Žlajpahu in

Ljubljani in strelki „Jugovi v. Cirila in Metoda“.
Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja 1912. slededi promet:

L. Projekti:

a) Redni prejemki:	1941 K 30. v
2.) Prispevki iz nabiralnikov	1941 K 30. v
a) Kranjska 2109 K 26 v	
b) Stajerska 725 " 94 "	
c) Koroska " 56 "	
d) Primorska 1844 " 56 "	
Skupaj	4679 K 76 v
3.) Razni prispevki	6679 K 34 v
Skupaj	13360 K 49 v

II. Izdatki

a) Redni izdatki:	
plače, remuneračije učiteljskemu osojbu, razniračunatu,	8369 K 35 v
b) Izredni izdatki:	
naložitev na glavnico, ozir. obrambniških	2321 K 91 v
Skupaj	10691 K 26 v
torej prebitka	184 K 14 v
Opoomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 krov.	

V Ljubljani, dne 7. februarja 1912.

Mnenje gospoda dr. Gyula Neumannna

Ernesztháza.

Gospod J. Serravollo

Trst.

Ker sem rabil z najboljšim uspehom Vaše Serravolovo kina - vino z železom za malokrvne, nevrastenike in druge bolnike, ga lahko priporočam kar najtopleje.

Ernesztháza, 8. aprila 1909.

Dr. Neumann Gyula.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravsko-Ostrovo. Natančno in temeljito sem prekušal Vašo ustno vodo in Vaš zobni pršek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje menjenje: Ustni vod in zobnih pršakov se nahaja veliko, toda v resnicu dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je pre zkušno in vedeljna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlina**.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljše priznana

Tadno-chin in tinctura za lase

katera okreduje lasicice, odstranjuje luske in proprečuje izpadanju las. z steklenico z navodom 1 krošna. Raspoljiva se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh pre zkušenih zdravil, medici, mil, medicini, vin, špecialitet, najfinješih parfumov, kirurgiških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rosleva cesta št. 1.

poleg novozgrajene Fran Jožefovega

v teji lekarni dobivajo zdravila tudi člani bojniških blagajn, župne zelenic, c. kr. tabačne tovarne in okr. bojniške blagajne v Ljubljani.

Kolesarji!
Motoristi!

Dovoljujemo si vse gg. kolesarje in motociste vladivo opozoriti, da, tako kot vsako zimsko sezono tudi letosno

sprejemam kolesa in motorje v primerno temperiranju in proti ogaju zavarovanje shrambo brezplačno.

Ako pa kolo ali motor potrebuje kakega popravila, prenovljenja ali nadomestne posameznih delov, so to izgotoviti solidno in po prim. cen. Priporočajo se za cenj. naročila beležim z odličnim spoštovanjem 46

Karel Čamernik
specijalna trgovina z kolesi in posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurci ljubljanske borze 8. februarja 1912.

Baložbeni nosilci.		Prezent	Ringoval
4%, majevna renta	90-75	90-95	
4-2%, srebrna renta	93-90	94-10	
4%, avstrijska renta	90-85	90-85	
4%, ogr.	90-	90-20	
4%, kranjsko deželno posejilo	92-25	93-25	
4%, k. o. češke dež. banke	92-50	93-50	

Širočki.

Srečke in 1. 1910 1/2

" 1864

" flote

" zemeljske I. izdaje

" II.

" avstrijske hipotečne

" dan. komunalne

" avstrijske kreditne

" ljubljanske

" avstrijske reč. krize

" ogr.

" bavarska

" turške

" gotike

Ljubljanska kreditna banke

Avstrijske kreditne zavoda

Dunajske bančne družbe

Južne železnice

Državne železnice

Alpine-Montan

Ceške sladkorne družbe

Zivnostenske banke

Valute.

Cekali

Marke

Franki

Lire

Rubli

11:37

117:62

9:60

95:75

94:95

254:25

255:25

11:40

117:82

9:60

95:15

284:50

520

Meteorologično poročilo.

Vsična nad morjem 306-2

Srednji zrinski tlak 30.70 mm

feature:

Cas opazovanja

Stanje barometra v cm

Temperatura v °Cm

Vetrovi

Nebo

7. 2. pop. 7330 10:8 sr. izah. oblačno

9. zv. 7336 8:0 sr. zah. "

8. 7. zj. 7335 8:1 brezvet. megla

Srednja včerajšnja temperatura 7:5°

norm - 10° Padavina v 24 urah 00 mm.

star 24 let

išče službe.

Naslov pove uprav.

»Sloven. Narod«.

503

Mirna stranka brez otrok

išče v bližini pošte ozir. Dunajske ceste

stanovanje

z eno ali dvema sobama ter kuhinjo

Naslov pove uprav. »Sloven. Narod«.

503

Hlev se odda.

Več se izve pri gospo

498

Lassnik, Wolfsova ul., Ljubljana.

prodajalka

semestojna ter čez 20 let starja.

se sprejme v podružnico mešanega blaga.

Ponudbe na tvrdko

460

Anton Verbič, trgovec, Ševarica ob Savi.

518

oddal se dvoje stanovanj

po 2 sobi s pritiklinami

tako ali za majev termin.

Istočasno se odda v najem tudi

lokal za trgovino.

Natančneje se pozive

518

na Valvazorjevem trgu št. 4 v trafiči.

518

sprejemam kolesa in motorje

v primerno temperiranju in proti oguju zavarovanje

shrambo brezplačno.

Ako pa kolo ali motor potrebuje kakega popravila, prenovljenja ali nadomestne posameznih delov, so to izgotoviti solidno in po prim. cen.

Priporočajo se za cenj. naročila beležim z odličnim spoštovanjem 46

Karel Čamernik

specijalna trgovina z kolesi in posameznimi deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

518

sprejemam zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplivili.

101

Solicitor

